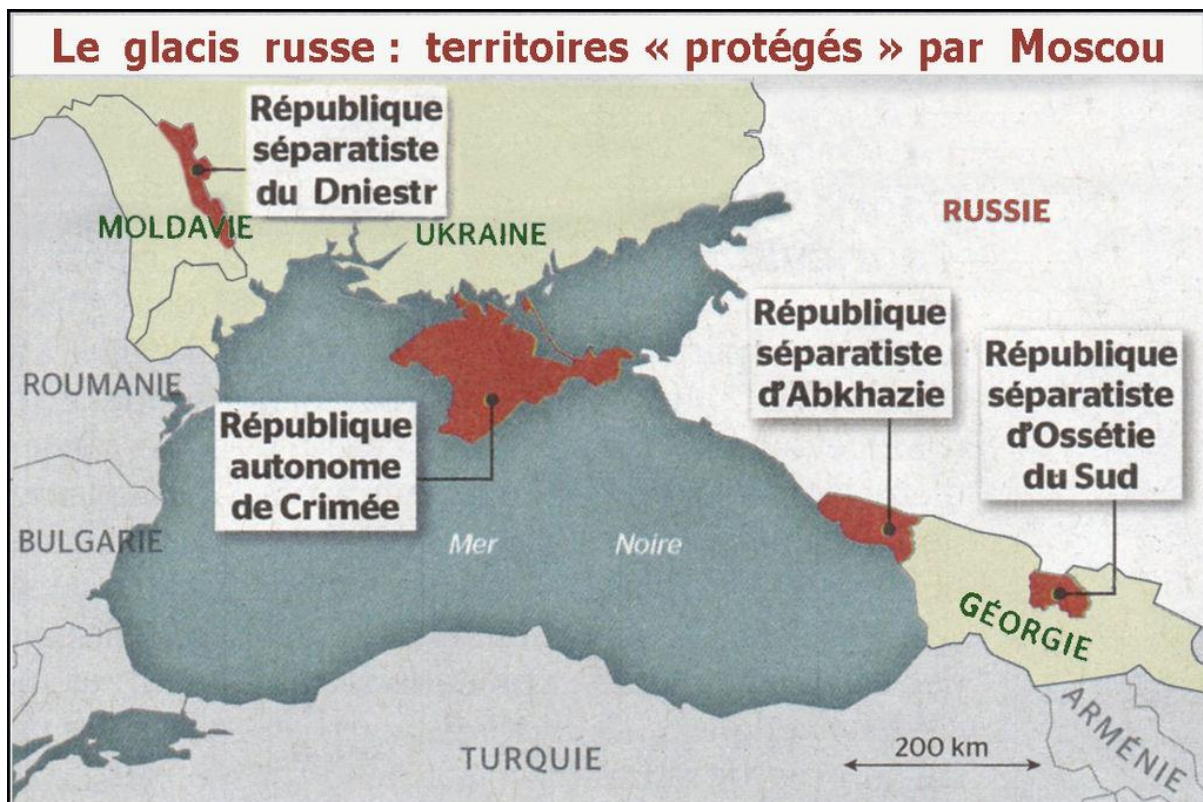

Moldova voi olla Venäjän seuraava kohde

Ukrainan kriisi kiristyi maan itäisissä maakunnissa aseelliseksi konfliktiksi jälleen toukokuun lopussa, mutta myös Ukrainan ulkopuolella tapahtuu. Toinen entinen neuvostotasavalta Moldova on ottanut monia päättäväisiä askeleita kohti Eurooppaa. Tätä Venäjä ei hyväksy. Kuten Ukrainaa myös Moldovaa Venäjä pitää omaan valtapiiriinsä kuuluvana alusmaana, jonka ei sallita luisua liian kauas länteen. Käytössä ovat olleet viime syyskuusta alkaen perinteiset keinot: Moldovalle elintärkeiden tuotteiden, eritoten viinin, tuontikiellot sekä kaasuhanojen sulkemisella pelottelu.

Laajaan pelottelukampanjaan otti osaa jopa Venäjän varapääministeri, Dmitri Rogozin, joka viime syksyn vierailullaan Moldovan pääkaupunkiin toivoi ”etteivät moldovalaiset palelisi tulevana talvena”. Mainittakoon että Venäjän viranomaisten peräänkuuluttamia moldovalaisesta viinistä löydettyjä ”vieraita aineita”, jotka nimettiin syyksi moldovalaisien viinien tuontikiellolle, ei löytynyt saksalaisten tai puolalaisten suorittamissa vastaavissa tarkastuksissa.

Toistaiseksi Moldovan hallitus ei ole tilanteesta hätkähtänyt vaan jatkanut rohkeasti uudistuksia. Itäisen kumppanuuden mallioppilas allekirjoitti assosiaatiosopimuksen EU:n kanssa Vilnassa marraskuussa 2013 ja Schengen-alueen kattava viisumivapaus astui voimaan jo viime huhtikuun lopussa. Käytännössä Moldovan nyt saavuttama viisumivapaus mahdollistaa vapaat vierailut Schengen-alueelle 90 vuorokauden ajan kuuden kalenterikuukauden aikana. Viisumivapaus tulee lisäämään ulkomailla työskentelevien moldovalaisien (joita on enemmistö Moldovan työkykyisestä väestöstä) vierailuja kotimaahan sekä Moldovassa asuvien sukulaisten vierailuja EU-maihin.

Moni moldovalainen on luonnehtinut nyt saavutettua viisumivapautta Moldovan suurimmaksi saavutukseksi sitten itsenäistymisen. Täysin perättömiä tällaiset lausunnot eivät ole, sillä Venäjän uhatessa karkottaa Moldovan passilla maassa työskentelevät siirtyä samalla Moldovan poliittinen ja taloudellinen päämäärä ja painopiste idästä länteen, Venäjältä Eurooppaan. Tässä prosessissa monet romanialaiset poliitikot, mukaan lukien maan nykyinen presidentti Traian Băsescu, ovat pyrkineet tukemaan naapureitansa näkyvästi.

Vaikka Ukrainan tilanne viekin tällä hetkellä päähuomion, Venäjän toimet Moldovan suhteen eivät välttämättä rajoitu vain talouspakotteisiin ja pelotteluun. Moldovasta eroamaan pyrkivä, itsenäisen valtion tavoin toimiva Transnistrian separatistialue on jo vuonna 2010 esittänyt pyynnön liittyä Venäjään. Krimin valtauksen toisinto onnistuisi helposti, sillä Transnistria on valmiiksi venäläismielisten hallussa ja siellä on noin 1700 Venäjän armeijan sotilaita. Venäjän presidentti Vladimir Putin onkin esittänyt huolensa Transnistrian ”saarrosta” (Helsingin Sanomat 1.4.2014). Mikäli Venäjä päättää ryhtyä avoimiin sotatoimiin Ukrainassa on mahdollista, että sen joukot pyrkivät etenemään aina Transnistriaan saakka. Tällöin Venäjän joukot olisivat vain muutaman kymmenen kilometrin päässä Moldovan pääkaupungista Chişinău.

Mielestämme on jo nyt selvää, että EU ja länsimaat ovat epäonnistuneet Ukrainan tukemisessa Venäjän aggression edessä. Ukrainan sekava poliittinen tilanne ja sen helmikuussa valtaan nousseen hallituksen vaillinainen legitimitetti ovat toki vaikuttaneet asiaan. Moldovassa vastaavaa ongelmaa ei onneksi ole, sillä maassa on vallassa vaaleilla valittu enemmistöhallitus, jonka kirkaana päämääränä on luotsata Moldovaa kohti Eurooppaa. EU:n ja sen jäsenmaiden – Suomi mukaan luettuna – on syytä asettautua voimakkaasti Moldovan tueksi. Lausuntojen lisäksi tarvitaan konkreettisia toimia: EU:n markkinat on avattava täysimääräisesti moldovalaisille tuotteille ja Moldovalle on tarjottava taloudellista ja teknologista tukea sen pyrkimyksissä vähentää riippuvuuttaan Venäjän kaasusta. Lisäksi on jo nyt tehtävä selväksi, että Venäjän sekaantuminen

Moldovan sisäisiin asioihin ei ole missään tapauksessa hyväksyttävää. Moldovasta ei saa tulla seuraavaa Ukrainaa.

Jaakko Kølhi, sihteeri

Stefan Smirnov, puheenjohtaja

Suomi-Moldova-seura ry.